

Per l'instrucziun plurilingua en Svizra

Scuntrada dals 20 als 22 da november a Brig-Glis

DA GUIU SOBIELA-CAANITZ

■ **L'Associaziun per la promoziun da l'instrucziun plurilingua en Svizra (Apeps, www.plurilingua.ch) exista dapi 1994. Ventg onns pli tard organisescha ella sia scuntrada annuala a Brig-Glis en il chantun biling dal Vallais. Quest arranscha dapi onns barats da scola e classas bilinguas sin mintga stgalim da l'instrucziun.** Il titel rumantsch dal colloqui tuna: «L'instrucziun plurilingua en tut ses stadis», pia sut tut sias furmas; il titel talian è forsa pli cler: «L'insegnamento plurilingue in tutte le salse». Il colloqui è cumbinà cun il «Convegno 2014» da trais scolas autas pedagogicas (GR, TI, VS) davart il tema: «Plurilinguitad e plan d'instrucziun: Tge sfidas per furmar la magistraglia?» Ins po s'inscriver tar Alain Metry (alain.metry@phvs.ch). I suonda ina survista dal program da quels trais dis en la vallada dal Rodan vallesan.

Las linguas en ils plans d'instrucziun

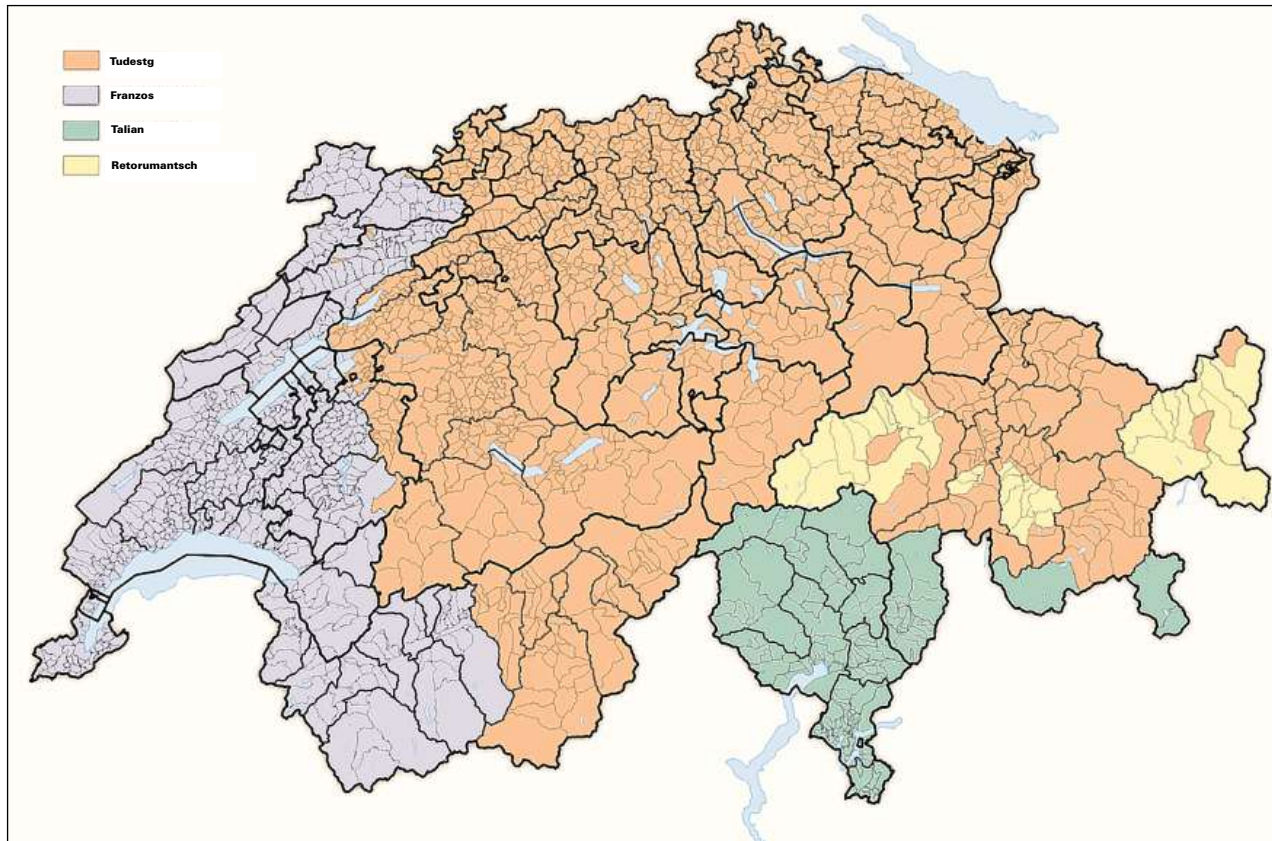
Las occurrenzas da la gievgia sa splegan en il bajetg ost da la Scola auta pedagogica (Schulhausstr. 46 a Brig). Las formalitads d'inscripziun han lieu tranter las 13.00 e las 14.00. Rectur Patrice Clivaz beneventa lura l'assemblea.

Da las 14.15 a las 15.15 refereschon Anja Giudici (Universitad da Turitg) e l'italianist Wolfgang Sahlfeld (Scola auta pedagogica da la Svizra italofofona) davart l'istorgia da las linguas en ils plans d'instrucziun.

Da las 15.45 a las 16.15 refereschon inspectur Jean-Pierre Gaspoz e docenta Slavka Pogranova davart ils plans d'instrucziun.

Da las 16.15 a las 16.45 referescha l'italianist Vincenzo Todisco (Scola auta pedagogica, Cuira) davart il plan grischun d'instrucziun linguistica.

Da las 16.45 a las 17.15 referescha Brigizze Jörimann Vancheri (Departa-

Survista da la plurilinguitad en Svizra.

ment tessinais d'instrucziun) davart il plan tessinais d'instrucziun linguistica.

Davent da las 17.30 suonda in'ura lavur en gruppas.

Ils dus programs dal venderdi

Per la damaun dal venderdi pon ins tscherner tranter dus programs. L'emprim, la visita da classas sin stgalims differents, premetta ch'ins s'inscriviva ordavant tar www.plurilingua.ch ed entschaiava a las 08.00. Il segund program, en la sala Grünwald da la Mediateca (1) entschaiva pir a las 09.00 cun resumar la lavur en gruppas prestada il venderdi.

Da las 09.30 a las 10.30 refereschon il schurnalist José Ribeaud, autur da «Vier Sprachen, ein Zerfall» (2), e Roy Oppenheim (Lengnau/AG), parsura dal Forum

Helveticum, areguard la politica da furmazion davart las linguas.

Da las 11.00 a las 11.45 discuteschan Oppenheim e Ribeaud cun Christine Le Pape Racine, parsura da l'Apeps, Michele Mainardi (Scuola universitaria professionale della Svizzera Italiana) ed inspectur René Salzmann, sut la presidenza da rectur Clivaz.

Rectur Gian Paolo Curcio, Scola auta pedagogica dal Grischun (Cuira) fa bilantscha a las 11.45.

Cuss. gov. Oskar Freysinger, schef dal Departament vallaisan d'educaziun, sera la sesida da la damaun a las 12.00 cun in'allocuziun.

Era la sesida dal suentermezdi, davent da las 13.30, sa splega en la mediateca. Suenter il bainvegna da Christine Le Pape Racine e da la viceparsura Claudine

Brohy cumpiglia la sesida referats ed ina discussiun:

Il germanist Iwar Werlen (*Brig 1947), specialist da la plurilinguitad, referescha da las 14.00 a las 15.00 areguard las varts politicas, linguisticas e scientificas da l'instrucziun bilingua cunzunt en il Vallais.

Michel Beytrison, Departament chantunal da l'educaziun, e Fabio Di Giacomo, Scola auta pedagogica da Saint-Maurice, refereschon da las 15.30 a las 16.15 davart la furmazion da la magistraglia vallaisana e sias duas atgnads: La terza part dal studi duain ins prestar en l'auter intschess linguistic dal chantun, ed ins sto scolar l'entira magistraglia futura en la didactica integrata dals linguatgs.

José Ribeaud maina ina discussiun, da

las 16.15 a las 17.15, sco «advocat dal diavel».

Da l'Alsazia a Sion ed en la Val d'Aosta

La davosa sesida, quella da la sonda 22, ha lieu en la Scola auta pedagogica, Alte Simplonstr. 33 a Brig. Rectur Clivaz beneventa l'assemblea a las 09.30. Da las 10.00 a las 11.15 refereschon quatter sprastantas da l'Apeps davart ils dus decennis passads e las vistas da l'organiziun: La parsura, la viceparsura, la germanista Antonie Hornung, specialista da didactica dals linguatgs, e la docenta friburgaisa Anne-Charlotte Cartier, da derivanza alsaziana. Da las 11.45 a las 12.45 sa parta l'assemblea tranter gruppas da lavur:

Laure Bonvin: Bilinguitad en la canorta vallaisana d'uffants pitschens (fin a quatter onns).

Laure Mosser-Bass, Colmar: Scolina bilingua en Alsazia.

Michael Kaelin, scola primara bilingua de Monthey (part germanofona).

Pascal Imhof, classa bilingua dal «collège d'orientation» (Sion).

Nicolas Fournier, docent da geografia per tudestg al «Collège de la Planta» (Sion): «Suis-je géographe ou professeur d'allemand?»

Sandra Schneider: Tudestg sco segunda lingua a la Scola auta pedagogica dal Vallais. La referenta recumonda barats linguisticos e dat detagls en chausa.

Da las 14.15 a las 15.15 referescha Marisa Cavalli (Val d'Aosta) davart il tema: Da l'instrucziun bilingua a la plurilinguitad. Ins concluda lura la dieta da lavur cun ina discussiun davart ils temas tractads durant il di. Suenter las 16.00 elegia l'Apeps ina sprastanza nova, oravant tut la successiun da la parsura e da la viceparsura che èn sa retratgas suenter onns al timon da l'organiziun.

1. Adressa per venderdi: Schloss-Str. 30, Brig.
2. Turitg (Nagel & Kimche, ISBN 978-3-312-00580-2) 2013.